

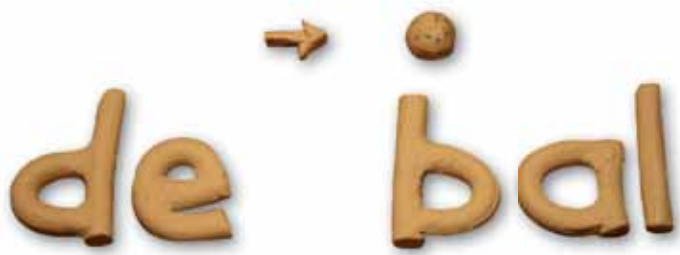
Struikelen over triggerwoorden

Struikelend leest het kind een tekst. Het heeft last van dyslexie. Vraag je je wel eens af waarover het struikelt? Het zijn triggerwoorden, gemene valkuilen voor kinderen die sterk in beelden denken.

Als je het woord paard leest, wat zie je dan? En stoel? Het? Want? Maar? Niets? Dat zijn triggerwoorden. Woorden waar geen beeld bij past. Deze woorden veroorzaken desoriëntatie. Het zijn 'lege' woorden, waar met name beelddenkers geen beeld – of geen juist beeld bij kunnen maken. Dit heeft

niets met intelligentie te maken, ook de slimste dyslectische beelddenkers hebben er last van. Beelddenkers zijn mensen die intuïtief en zintuiglijk in beelden denken. Zij gebruiken daarbij geen of weinig woorden. Ze denken niet via een innerlijke dialoog maar in films.

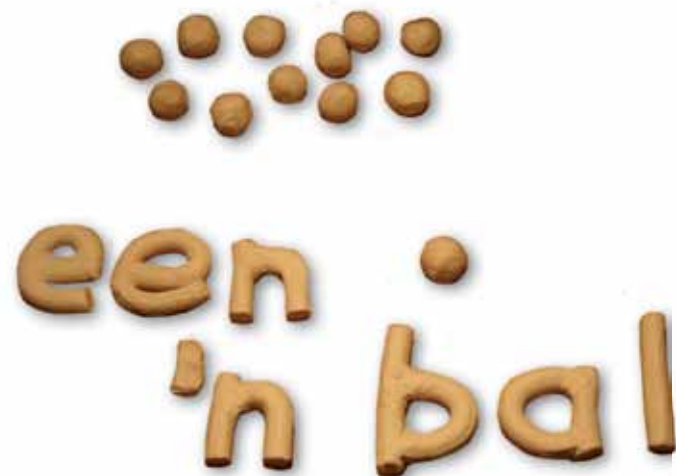

Het woordje 'de' verwijst naar een specifieke bal, vandaar de pijl van klei.

Het woordje 'één' betekent hetzelfde als het cijfer 1, er is er maar 1 van.

Het woordje 'een' uitgesproken als 'n gaat over een van de vele ballen, niet specifiek.

Een storing in de film

Triggerwoorden, we hebben er rond de 200. Het zijn ogenschijnlijk de makkelijkste woorden, maar het zijn de veroorzakers van de symptomen van dyslexie. Bij het spreken leveren ze geen probleem op, omdat de zin direct wordt afgemaakt en daardoor begrepen. Maar bij het (leren) lezen geeft zo'n woord telkens een verstoring in het 'filmpje', waardoor de tekst niet helemaal begrepen wordt.

Dat kost energie en de lezer is heel even weg. Er is even geen plaatje. De film stopt. Dat geeft een leegte, een onprettig gevoel.

In het hele korte zinnetje: "De boom is groot" staan twee triggerwoorden. Kijk maar eens: hoe ziet het woord DE eruit? De dyslecticus heeft geen (juist) beeld bij dit kleine woordje. BOOM is geen probleem. Het kan een loofboom of een denboom zijn. Daar is gemakkelijk een beeld van te vormen. IS is weer een triggerwoord. GROOT is helder. De boom gaat de lucht in en wordt breder. Bij een zinnetje van 4 woorden wordt dus eigenlijk maar 50% helemaal goed begrepen. Omdat er in bijna iedere zin wel een triggerwoord staat mist de dyslecticus het cement – de samenhang – in de tekst.

Betekenis geven helpt

Deze triggers zijn op te lossen door ze volgens een vast - door Ronald Davis ontdekt - procedé te kleien, zodat de klank van het woord gekoppeld kan worden aan het beeld en de betekenis. Door deze triggers op te lossen wordt één van de belangrijke puzzelstukken ingevuld bij dyslexie.

Kinderen, die hardnekkig één blijven zeggen in plaats van 'n bij een, zouden op school in de gaten gehouden moeten worden. Bij één kunnen zij namelijk wel een beeld maken en bij een ('n) niet.

Deze kinderen zijn de potentiële dyslecten!

Rekenproblemen

Woorden zoals KEER en IS (=) zijn triggerwoorden waar kinderen met dyscalculie geen (juist) beeld bij hebben. Doordat het woord KEER niet begrepen wordt bij het vermenigvuldigen, zijn de tafels niet meer dan klanken die uit het hoofd geleerd worden. Dat lukt dus niet. De triggerwoorden zijn mede de oorzaak dat kinderen met dyscalculie niet kunnen automatiseren.

Niet bestaat niet

Ten slotte nog een praktische tip. Het is bij veel ouders en leerkrachten nog niet bekend dat beelddenkers geen plaatje hebben bij het woordje NIET. Als een docent vraagt niet op de stoel te gaan zitten, doet de beelddenker dat dus wel, omdat het het beeld van 'kind op stoel' voor zich ziet. Het krijgt dan, voor de zoveelste keer, een standje. Dat is heel ontmoedigend, zowel voor het kind als voor de opvoeder. Zeg je daarentegen wat het kind wèl mag, dan pikt het kind het juiste beeld op en zal het begrijpen wat je bedoeld.

Dit artikel kreeg je van Educare!

Educare is een tijdschrift over opvoeden en onderwijs vanuit verbondenheid. Het wordt uitgegeven door Stichting Universele Opvoeding en verschijnt 5x per jaar. Ieder nummer bevat een uitneembaar katern met praktische oefeningen en informatie die je thuis en/of in de klas kunt uitvoeren.

Wanneer je op de hoogte wilt blijven van nieuws over opvoeding en onderwijs in verbondenheid, dan kun je je inschrijven op onze digitale nieuwsbrief. We sturen je dan ook bericht wanneer de nieuwe Educare (het tijdschrift) uitkomt. We gebruiken de nieuwsbrief tevens voor nieuws wat niet in het tijdschrift gedrukt kon worden en om je op de hoogte te houden van ontwikkelingen op onze websites.

Schrijf je nu in op de nieuwsbrief en ontvang direct 6 Educare katernen (pdf):

1. Leren met Hart Focus
2. Schatgraven in jezelf
3. Verrassend tekenen
4. Opgroeien in verbondenheid
5. Leren kun je leren
6. De rol van spiegelneuronen

Je vindt het inschrijfformulier op onze homepage op www.educare.nl

Op onze website kun je ook een abonnement afsluiten op het tijdschrift zelf of ter kennismaking een proefnummer aanvragen.

De websites van Stichting Universele Opvoeding:

- www.educare.nl – alles over het tijdschrift Educare
- www.opvoedingsboek.nl – wekelijks een boekbespreking...
- www.opgroeieninverbondenheid.nl – wekelijks een praktische tip...
- opvoedingenonderwijs.ning.com – digitale ontmoetingsplaats voor leden

Copyrights van alle teksten en foto's in deze pdf berusten bij Stichting Universele Opvoeding en de respectievelijke auteurs en fotografen. Je mag er niets uit kopiëren zonder hier vooraf toestemming voor te vragen. Je mag wél deze pdf in zijn geheel doorgeven aan vrienden en/of collega's van wie je denkt dat ze belangstelling hebben voor de inhoud ervan.

St. Universele Opvoeding – Hendrik Marsmanweg 16 – 4103 WS Culemborg – redactie@educare.nl